

Rigsdagstidende.

1850

Forhandlingerne paa Folkethinget. N° 265.

70de Møde.

Mandagen den 6te Mai.

(Forts.)

Marineministeren (forts.): Efterat have berørt dette Punkt vil jeg tillade mig at gennemgaae de forskjellige Bemærkninger, som ere gjorte af Udvalget, og derved først et Par Bemærkninger, som ere gjorte for begge de militaire Ministeriers Budgetter. Det første Punkt, som her er berørt, er, hvorvidt det kunde være rigtigt at samle begge Krigsmagter under een Overbestyrelse. Man vil rimeligviis strax gjætte, at jeg vil fraraade det, og det er ogsaa Tilfældet. Jeg vil imidlertid søge i Korthed at forklare mine Grunde, for ikke at trætte Thinget, men jeg maa dog meddele nogle Oplysninger deels af vor egen Historie, deels af fremmede Landes og deels af den Erfaring, jeg har havt Leilighed til at gjøre. I vor egen Historie have vi nemlig havt Exempler paa, at begge Stater have været tildeels eller ganske samlede. Under Frederik den 4de vare de tildeels samlede, idet der for begge Militair-Stater var eet Commissariats Collegium, som forsynede begge Stater, men det er klart, at man dengang maa have fundet det meget uhensigtsmæssigt, thi man havde det midt under Krigen. Man har altsaa dengang havt den Overbeviisning, at det ikke viste sig at være hensigtsmæssigt og jeg tør forestille Thinget, at efter den Overbeviisning, jeg er kommen til ved de 2 Mars Erfaring, jeg nu har havt i Administrationen, er jeg ganske sikker paa, at man ved nu at indføre det vilde komme til det samme Resultat, thi ved at kaste et Blik paa begge Stater, viser det sig vel, at en Overensstemmelse synes at være tilstede; men jo nærmere man gaar ind paa at undersøge denne Overensstemmelse, desto flere Forskjelligheder vil den frembyde, saa at det ikke vil kunne give Anledning til Besparelse. Det

Samme udviser den senere Tids Erfaring. Strax efter Christian den 7des Thronbestigelse skeete nemlig en Forandring i Marinebestyrelsen, idet Geheimeraad Rosenfrants blev ansat som Overkejserssecretair for begge Krigs-Departementer; han var, som bekendt, en dygtig Mand og, hvad der maatte være den første Betingelse for en saadan Forbindelse, nemlig, at en civil Mand, der stod i Spidsen for Overbestyrelsen, som ikke særskilt tilhørte nogen af de to Stater, var særdeles fyldestgjort. Han forblev imidlertid i dette Embede ikkun fra Januar til August 1766, og skøndt han senere traadte ind i Bestyrelsen for Marinen og bestyrede den længe, var der ingen Tale om nogen Forbindelse imellem begge Krigsdepartementer, og altsaa er man rimeligviis efter den korte Erfaring der kommen til det samme Resultat, at det ikke har vist sig at være hensigtsmæssigt. Jeg har ogsaa den Overbeviisning, at den samme Uhensigtsmæssighed vilde vise sig i den nærværende Tid. Naar man seer hen til fremmede Stater, vil man finde, at overalt, hvor Sømagten har været anseet for at være af Betydning, der har dens Bestyrelse ogsaa faaet et særskilt Departement, og derfor have selv faaet smaa Marinere som den norske og portugisiske deres egen Administration. Blandt dem, som have været undergivne en fælles Administration med Armeen, ere den sardiniske og neapolitanske og indtil denne Tid den østerrigske; men nu, da Østerrig har begyndt at creere sig en virkelig Marine, har den ogsaa søgt at danne et eget Departement for Marinebestyrelsen, der vil komme istand, saasnart det paa nogen Maade kan blive ordnet. Ligesaalidt har Tydskland, i hvilket der var faa lidet af nautiske, men saa overordentlig meget af andre Elementer og navnlig af Alt, hvad der angik Hærvæsenet, da det tænkte paa at ordne sine maritime Forhold, villet forene Søetatens